

Garanția de bună execuție

Întârzierea recepției blochează restituirea GBE, generând costuri semnificative constructorilor

Constituirea garanției de bună execuție în contractele de achiziție publică lucrări de construcții ridică unele probleme constructorilor. Aceasta reprezintă un instrument de garantare necesar autorității contractante pentru a se asigura de îndeplinirea cantitativă și calitativă a contractului, dar afectează negativ capitalul de lucru al firmelor de construcții. Problema este cu atât mai gravă cu cât cele mai multe firme românești sunt subcapitalizate. În aceste condiții, majoritatea managerilor preferă constituirea garanției de bună execuție printr-un instrument de garantare emis de o bancă sau de o societate de asigurări, în detrimentul viramentului bancar sau al reținerilor succesive din sumele datorate pentru facturi parțiale.

”Aceste instrumente de garantare nu afectează cash flow-ul în cadrul contractului, ca în cazul reținerilor”, subliniază Irinel Tofan, directorul general al Conest Iași.

Există și situații în care constructorului i se impune o anumită variantă de constituire a garanției, cum este cazul contractelor cu finanțare de la Banca Mondială (de exemplu, cele de la Ministerul Educației, Ministerul Justiției), cu mențiunea că autoritatea contractantă a primit impunerea prin ghidul Băncii Mondiale.

Polița de asigurare este preferată și de Alin Amititeloaie, director la Acomin SA din Deva,

Hunedoara, care spune că aceasta nu se obține cel mai ușor, dar este cea mai puțin invazivă pentru cash flow. ”Scrisorile de garanție bancară nu le agreez, pentru că imobilizează mult prea mult, iar la o cifră de afaceri foarte mare la un moment dat nu mai ai plafon pentru asigurare pe SGB-uri”, mai spune domnul Amititeloaie.

În schimb, doamna Pál Tünde, director financiar Kesz România, subliniază: ”În relația cu beneficiarii lucrărilor noastre preferăm garanția bancară din cauza costurilor mai moderate, precum și a disponibilității sumei aferente garanțiilor în această situație. Cel mai rapid și mai simplu mod de garantare este polița de asigurare, însă are costuri mai mari. Beneficiarii ar prefera varianta de rețineri succesive, întrucât banii sunt blocați pe toată perioada garanției de execuție și de bună execuție, însă această variantă este riscantă pentru firmele de construcții”.

După falimentul City Insurance, mai puține firme oferă asigurări pentru garanția de bună execuție

Piața asigurărilor pentru garanții de bună execuție a fost bulversată prin intrarea în faliment a City Insurance care deținea o cotă importantă din această piață.

În prezent, numai câteva firme mari de asigurări mai emit astfel de polițe. De exemplu, una dintre primele cinci firme de asigurări,

care împreună dețin peste 70% din piață, în funcție de primele brute subscrise în anul trecut, și anume Generali România, nu are în portofoliu garanții de bună execuție pentru contractele de investiții publice.

Pál Tünde spune: ”Deoarece mai multe societăți de asigurare au dat faliment în ultimii ani, obținerea unei polițe de asigurare a garanției de bună execuție devine din ce în ce mai dificilă, iar primele de asigurare sunt din ce în ce mai mari. Acest produs este din ce în ce mai puțin popular în rândul asiguratorilor și din ce în ce mai puțini îl oferă”.

Irinel Tofan,
director general Conest

Pál Tünde,
director financiar Kesz

Cele mai mari probleme apar în cazul proiectelor de investiții de mare valoare și a celor cu o durată lungă de execuție. Având în vedere că, în momentul semnării unui contract, garanția de bună execuție trebuie să fie deja furnizată pentru perioada de execuție și garanție, aceasta depășește termenul subscris de asiguratori.

Alt neajuns, consideră Pál Tünde, este că asiguratorii solicită de obicei contragarantii de 100% în spatele poliței de asigurare a garanției de bună execuție.

Și Adi Borcan, director general al AGS Class Construct din București, este de părere că este greu de obținut o poliță de asigurare pentru garanții în contractele de achiziții publice: "La un moment dat, până acum un an – doi, mulți asigurau lucrările cu statul, dar acum s-au speriat și preferă să asigure mai degrabă proiecte pentru multinaționale".

Dificultatea obținerii unei polițe de asigurare sau scrisoare de garanție bancară depinde direct proporțional de valoarea garanției.

"Cu cât este mai mare aceasta cu atât se obține mai greu – mai ales la început de an. La valori mari suntem nevoiți să solicităm prelungirea prevăzută de lege de la 5 zile lucrătoare de la semnarea contractului la 15 zile calendaristice pentru a ne încadra în prevederile legale cu privire la data constituirii garanției de bună execuție și înaintarea către autoritatea contractantă. În principiu, scrisoarea de garanție bancară presupune o perioadă mai mare de aprobare, dar depinde foarte mult de gradul de îndatorare la bancă și de indicatorii financiari", precizează Irinel Tofan, director general Conest Iași.

Și în cazul scrisorilor de garanție bancară este aceeași problemă legată de perioada de

scadență, spune Pál Tünde, director financiar Kesz România: "Atunci când se semnează un contract, trebuie să se dispună deja de un instrument valabil pentru perioada de execuție și garanție".

Ea este de părere că firmele de pe piață nu își ajută propria situație și nici pe cea a competitorilor: situația concurențială forțează constructorii să își asume perioade de garanție din ce în ce mai lungi, pe care asiguratorii nu le mai acoperă, forțându-i, în situația în care nu există nicio alternativă în ceea ce privește instrumentul de garanție, să rămână doar cu opțiunea reținerii.

Întârzierea recepției blochează fondurile constructorilor și le generează costuri semnificative

O problemă majoră este creată de perioada lungă de timp între anunțurile de terminare a lucrărilor (făcute de către constructori) și întocmirea efectivă a proceselor verbale de recepție la terminarea lucrărilor (sarcina autorității contractante și a diriginților de șantier). Situația duce la întârzieri în deblocarea garanțiilor de bună execuție, sume care ar putea fi folosite pentru plata salariilor muncitorilor, a taxelor către stat, etc.

În același timp, spune Irinel Tofan, întârzierea recepției generează costuri semnificative legate de prelungirea perioadelor de valabilitate a polițelor de asigurări/scrisorilor de garanție bancară de bună execuție până la semnarea proceselor verbale de recepție la terminarea lucrărilor. Dacă recepția nu are loc în termenul contractual sunt necesare prelungiri ale garanției de bună execuție (GBE).

"După emiterea proceselor verbale de recepție, formalitățile de deblocare a reținerilor

GBE din conturile de Trezorerie sau anularea polițelor de asigurare/scrisorilor de garanție bancară necesită timp scurt și nu întâmpină probleme", mai spune domnul Tofan.

Pe plan local, procesele birocratice complică uneori situația restituirii reținerilor. Durează până când se convoacă recepția finală, apoi procesul verbal de recepție finală trebuie semnat de foarte multe persoane, cooperarea cu Trezoreria nu este deloc ușoară: se solicită hârtii originale, prezență personală, au program de lucru neobișnuit, etc., spune Pál Tünde. Dar subliniază că firma sa are puține cazuri în care garanția se constituie prin rețineri, întrucât majoritatea proiectelor sunt acoperite cu instrumente de garantare: polița de asigurare sau scrisoare de garanție bancară care expiră automat.

Procentul garanției de 10% din prețul contractului, comparabil cu procentul de profit al constructorului

În condițiile în care firmele românești sunt subcapitalizate, constituirea garanției de bună execuție reprezintă un efort financiar semnificativ pentru multe IMM-uri. Ca urmare, multe nu pot sau nu acceptă să lucreze în contracte de investiții publice.

Potrivit legii, autoritatea contractantă stabilește valoarea garanției de bună execuție prin raportare la complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează să fie executat, care însă nu trebuie să depășească 10% din prețul contractului, fără TVA.

Nivelul de 10% este considerat a fi mult prea mare de către unii constructori.

Adi Borcan, director al firmei de construcții AGS Class Construct din București, spune că o garanție de 10% cu deblocarea banilor la finalizarea proiectului îl decapitalizează, în condițiile în care rata profitului unui constructor poate fi varia între 7 și 12%.

De aceea nici nu mai lucrează cu statul și alege numai lucrări finanțate din fonduri private. "În contractele mele cu privați, garanția negociată nu reprezintă decât 5% până la terminarea lucrărilor", spune domnul Borcan.

În prezent, numai asiguratorii foarte mari emit polițe de asigurare a garanției de bună execuție în contractele de achiziții publice și o fac doar după verificări amănunțite.

În plus, autoritățile contractante nu mai pot accepta constituirea garanției de participare/de bună execuție printr-un instrument de garantare emis de o instituție financiară nebanară. Ca urmare, constituirea GBE este un factor care restrânge accesul multor firme de construcții pe piața lucrărilor de investiții finanțate din fonduri publice. ■

Șantier Kesz